Dosarul nr. 21r-131/24 Judecătoria Orhei, sediul Central
1-23091006-02-21r-15012024 Judecător: Veaceslav Caragia

D E C I Z I E

04 martie 2024 mun. Chișinău
Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău
În componența:
Președintele de ședință Alexandru Spoială
Judecătorii Igor Chiroșca și Denis Băbălău

Examinând în ședință de judecată, în lipsa părților, recursul reprezentantului Instituției Penitenciare nr. 18 - Brănești, Florea ***** declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 04.12.2023.

Procedura de citare executată.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

C O N S T A T Ă:

La 26 iunie 2023, în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare cererea condamnatului Popov Roman *****, privind obligarea Comisiei Speciale din cadrul Penitenciarului nr. 18 – Brănești, de a include condamnatul Popov Roman *****, în lista persoanelor ce urmează a fi evaluate psihologic şi supuse procesului de caracterizare.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 04.12.2023 s-a admis cererea condamnatului Popov Roman *****, privind obligarea Comisiei Speciale din cadrul Penitenciarului nr. 18 – Brănești, de a include condamnatul Popov Roman *****, în lista persoanelor ce urmează a fi evaluate psihologic şi supuse procesului de caracterizare.

S-a obligat Comisia specială privind aplicarea amnistiei din cadrul Penitenciarului nr. 18 - Brănești de a include condamnatul Popov Roman *****, în lista persoanelor ce urmează a fi evaluate psihologic şi supuse procesului de caracterizare în vederea examinării posibilității aplicării amnistiei de către comisia specială privind aplicarea amnistiei din cadrul Penitenciarului nr. 18 – Brănești.

Nefiind de acord cu încheierea în cauză, reprezentantului Instituției Penitenciare nr. 18 - Brănești, Florea *****, a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Orhei, sediul

Central din 04.12.2023 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 04 decembrie 2023 să fie respinsă ca neîntemeiată şi nefondată.

În motivarea recursului, s-a invocat faptul că în prezent condamnatul Popov Roman *****, î-şi ispășește pedeapsa, în baza sentinței de condamnare emisă de către Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani din 10.02.2023.

În conformitate cu prevederile pct. 61 al ordinului Ministerului Justiției nr. 44 din 18.02.2022 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, în cazul în care în procesul examinării cererii se constată că condamnatul nu se încadrează în prevederile art. 3-5, 7 sau 8 din Legea nr. 243/2021, solicitarea acestuia de a fi examinat la comisia specială se va respinge, cu informarea condamnatului despre motivul respingerii solicitării.

La caz, menț*****ează că, Directorul Penitenciarului nr. 18-Brăneşti, Eugeniu Savca, prin răspunsul cu nr. 5/P229/23 din 14.06.2023, a informat condamnatul privind refuzul examinarea cererii, pe motiv că potrivit art. (1) alin. (1) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, în vigoare din 31.12.2021 se stabilește că: Legea citată se aplică condiț*****at şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art. 2-5, 7, 8. Aplicarea amnistiei faţă de persoanele condamnate se decide de comisiile special privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare - comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naț*****ale a Penitenciarelor, precum şi din experţi psihologi judiciari atestați. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției şi activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției. în temeiul deciziilor comisiei speciale, instituția care pune în executare pedeapsa inițiază demersurile către instanțele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi. Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială.

Prin urmare, având în vedere circumstanțele constatate în coraport cu prevederile legale aplicabile, Penitenciarul nr. 18-Brăneşti reiterează că condamnatului Popov Roman ***** nu îi sunt aplicabile prevederile Legii 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, dat fiind faptul, că pentru aplicarea

prevederilor Legii privind amnistia şi reducerea termenului de pedeapsă, este necesar ca persoana condamnată să întrunească anumite condiţii şi anume, ca persoana să aibă statut de condamnat până la data adoptării Legii sus menţ*****ate. Prin urmare, în prezența interdicție stabilită, încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central Orhei-Penal din 04 decembrie 2023 urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 447 alin.1, 2 Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Examinând motivele recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră justificată respingerea acestuia, cu menţinerea încheierii instanţei de fond pentru considerentele care urmează a fi expuse mai jos.

Conform prevederilor art. 449 alin. 1 lit. a) Cod procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Conform art. 448 alin.1 Cod procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Conform art. 441 alin. 2 Cod procedură penală, instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art.444 Cod procedură penală, însă ea este obligată ca, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs.

Reieșind din materialele cauzei, Colegiul penal reține că, potrivit procesului-verbal de reținere din 27.07.2020, Popov Roman a fost reținut de facto la 27.07.2020, ora 18.30.

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 31.07.2020, Popov Roman a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) din Codul penal al RM, cu aplicarea prevederilor art. 364^1 din Codul de procedură penală al RM, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an 6 (șase) luni, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul de executare a pedepsei lui Popov Roman ***** urmează a fi calculat din 31.07.2020, cu includerea termenului aflării în stare de arest de la 27.07.2020 până la 31.07.2020.

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 22.03.2021, Popov Roman a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunile prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d), art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal. conform prevederilor art. 84 alin. (1), (4) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Popov

Roman i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei de calculat din 22 martie 2021, cu includerea în acest termen durata pedepsei executate prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 31.07.2020.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13.10.2021, Popov Roman a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa stabilită, de adăugat parțial pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 22.03.2021, a-i stabili lui Popov Roman pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 10 (zece) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei a-l calcula din 13.10.2021, cu includerea în acest termen durata pedepsei executate parțial prin sentința judecătoriei Orhei (sediul Central) din 31.07.2020 până la data de 13.10.2021.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10.02.2023, Popov Roman a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal și în baza acestei legi, cu aplicarea art. 364^1 Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Popov Roman ***** prin prezenta sentință – sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni și prin Sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 1-1393/2020 din 13.10.2021 – sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 10 (zece) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, i se numește lui Popov Roman ***** pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Se aplică în privința lui Popov Roman ***** măsura de reprimare – arestul. Termenul ispășirii pedepsei aplicate în privința lui Popov Roman ***** a-l calcula din data pronunțării Sentinței – 10.02.2023, cu includerea perioadei în care Popov Roman ***** și-a ispășit pedeapsa începând cu data de 31.07.2020 până la data de 10.02.2023 inclusiv.

În prezent condamnatul Popov Roman *****, își ispășește pedeapsa în Penitenciarul nr.18 – Brănești, în baza sentinței de condamnare emisă de către Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani din 10.02.2023.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 04.12.2023 s-a admis cererea condamnatului Popov Roman *****, privind obligarea Comisiei Speciale din cadrul Penitenciarului nr. 18 – Brănești, de a include condamnatul Popov

Roman *****, în lista persoanelor ce urmează a fi evaluate psihologic şi supuse procesului de caracterizare.

S-a obligat Comisia specială privind aplicarea amnistiei din cadrul Penitenciarului nr. 18 - Brănești de a include condamnatul Popov Roman *****, în lista persoanelor ce urmează a fi evaluate psihologic şi supuse procesului de caracterizare în vederea examinării posibilității aplicării amnistiei de către comisia specială privind aplicarea amnistiei din cadrul Penitenciarului nr. 18 – Brăneşti.

Potrivit materialelor cauzei se reține că, condamnatul Popov Roman *****, a depus instituției penitenciare cerere privind Legii nr. 243 din 24.12.2021, în vigoare 31.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, invocând aceleași temeiuri.

Prin răspunsul Directorului Penitenciarului nr. 18 Brănești, Eugeniu Savca, nr. 5/P-229/23 din 14.06.2023, s-a respins cererea privind examinarea posibilității aplicării Legii nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în privința condamnatului Popov Roman *****, pe motiv că nu a avut statut de condamnat până la data adoptării Legii 243/2021, cu privire la amnistie, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independentei Republicii Moldova.

Potrivit art. 107 Cod penal (1) Amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. (2) Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță şi asupra drepturilor persoanei vătămate. (3) Amnistia nu se aplică în cazul săvârșirii de infracțiuni prevăzute la art. 166^1 alin. (2)–(4), precum şi persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art. 171–175^1, 201, 206, 208, 208^1 şi 208^2.

Potrivit art. 272 alin.(1) Codul de executare, în cazul amnistiei, în temeiul art.107 din Codul penal, care liberează condamnatul de executarea în continuare a pedepsei, fie reduce pedeapsa sau o comută, instituțiile şi organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă examinează aplicabilitatea actului de clemență fiecărui condamnat şi, după caz, cu acordul condamnatului, înaintează un demers instanței de judecată competente conform art.470 Cod de procedură penală. La demers se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt şi de drept invocate. Demersul se judecă în condițiile Codului de procedură penală.

În sensul prevederilor legale enunțate, *amnistia* reprezintă o cauză care stinge raportul penal de conflict sub aspectul pedepsei, ce constă în actul de clemență al legiuitorului care, din rațiuni de politică penală sau socială, renunță la dreptul de a aplica sancțiuni de drept penal persoanelor care au comis anumite infracțiuni.

Justificarea aplicării unui act de clemență, cum este amnistia, prin care persoanele, ce au comis infracțiuni, sunt liberate de răspundere şi pedeapsă penală, necesită evaluarea unui şir de factori cum ar fi: impactul pe care îl va produce

asupra societății, componențele de infracțiune şi categoriile de persoane în privința cărora urmează să se extindă actul dat, structura populației penitenciare, efectul pe care îl va produce asupra numărului populației penitenciare, frecvența aplicării unor asemenea acte şi raț*****alitatea aplicării actului respectiv la momentul dat.

La data de 24 decembrie 2021 a fost adoptată şi la 31 decembrie 2021, a intrat în vigoare Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova

Conform prevederilor art. 1 alin. (1), (4) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova ” (1) Prezenta lege se aplică condiț*****at şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2–5, 7, 8.

(2) *Aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naț*****ale a Penitenciarelor, ai Inspectoratului Nat*****al de Probațiune, precum şi din experți psihologi judiciari atestați. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției şi activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției*.

(3) În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituția care pune în executare pedeapsa inițiază demersurile către instanțele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi.

(4) Aplicarea amnistiei față de persoanele bănuite, învinuite se decide de procuror, la faza de urmărire penală, iar față de persoanele inculpate care cad sub incidența art.2 alin.(4) – de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei.

(5) Persoana bănuită, învinuită poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de procuror.

(6) *Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială*.”

Conform secțiunii I, pct. 5 a Statutului executării pedepsei de către condamnați, noțiunea de **„condamnat”** reprezintă **„persoana în privința căreia a rămas definitivă hotărârea instanței de judecată,** prin care aceasta a fost condamnată la o pedeapsă penală privativă de libertate”.

Art. 7 alin.(1) al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova stipulează că persoanei condamnate la pedeapsa cu închisoare, la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art. 4-6 i se reduce termenul de pedeapsă.

Rezumând normele de drept în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal reține că, instanța de fond justificat a constatat că prevederile enunțate ale Codului de procedură penală permit condamnatului să înainteze instanței de judecată cererea prin care solicită aplicarea actului de amnistie față de el, or prevederile Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, se pot aplica persoanelor, în privința cărora sentința de condamnare *a devenit irevocabilă, până la data de 24.12.2021.*

Or, în speță, Colegiul penal constată că, Popov Roman *****, la data intrării în vigoare a Legii nr. 243/2021, cu privire la amnistie, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independentei Republicii Moldova, 31 decembrie 2021, *avea statut de condamnat*, acesta ispășea pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13.10.2021.

Colegiul penal conchide că, condamnatul a înaintat cerere către administrația Penitenciarului nr. 18 Brănești, pentru posibilitatea înaintării demersului privind aplicării actului de amnistie în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în privința sa, așadar în cadrul ședinței de judecată, s-a constatat faptul că decizia de condamnare a devenit irevocabilă pînă data de 24.12.2021, or Popov Roman ***** a obținut statut de condamnat după pronunțarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13.10.2021 care a rămas definitivă și irevocabilă, astfel, acesta întrunește cerințele Legii privind amnistia, pentru aplicarea actului de amnistie.

Analizând argumentele reliefate în recursul declarat, precum că Popov Roman ***** a obținut statul de condamnat la data de 10.02.2023 prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, Colegiul le apreciază pur declarative, or potrivit materialelor cauzei se atestă că la data intrării în vigoare a Legii nr. 243/2021, cu privire la amnistie, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, 31 decembrie 2021, avea statut de condamnat, acesta ispășea pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13.10.2021.

Or reticent este faptul că potrivit prevederilor art. 9 a Legii nr. 243/2021, cu privire la amnistie, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, 31 decembrie 2021, persoanele condamnate

pentru concurs de infracțiuni se amnistiază pentru fiecare infracțiune în parte, dacă vreuna dintre acestea întrunește condițiile prezentei legi.

Cu precădere la caz, instanța de recurs precizează că conform Legii nr. 243 din 24.12.2021, în vigoare din 31.12.2021 privind amnistia, art. 1 alin. (1) prevede expres condiții fără respectarea cărora nu poate fi pusă spre examinare cererea şi anume: prezentarea dovezilor despre caracteristica pozitivă pe parcursul executării pedepsei, raportul evaluării psihologice că condamnatul care urmează a fi amnistiat prezintă un risc de recidivă mediu sau redus, or întrunirea acestor condiții urmează a fi stabilită prioritar de către comisia specială, instituită, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, iar potrivit art. 9 din legea ment*****ată, - persoanele condamnate pentru concurs de infracțiuni se amnistiază pentru fiecare infracțiune în parte, dacă vreuna dintre acestea întrunește condițiile prezentei legi.

Subsumând circumstanțele factuale sus redate, raportate la cadrul legal aplicabil speței, Colegiul penal constatată că instanța de judecată întemeiat a obligat Comisia specială privind aplicarea amnistiei din cadrul Penitenciarului nr. 18 - Brănești de a include condamnatul Popov Roman *****, în lista persoanelor ce urmează a fi evaluate psihologic şi supuse procesului de caracterizare în vederea examinării posibilității aplicării amnistiei de către comisia specială privind aplicarea amnistiei din cadrul Penitenciarului nr. 18 – Brăneşti, luând în considerație faptul că, de către Directorului Penitenciarului nr. 18 Brănești, Eugeniu Savca, a fost respinsă cererea privind examinarea posibilității aplicării Legii nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în privința condamnatului Popov Roman *****, or potrivit prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021, în vigoare din 31.12.2021 privind amnistia, art. 1 prevede expres condiții fără respectarea cărora nu poate fi pusă spre examinare cererea şi anume: prezentarea dovezilor despre caracteristica pozitivă pe parcursul executării pedepsei, raportul evaluării psihologice că condamnatul care urmează a fi amnistiat prezintă un risc de recidivă mediu sau redus, or întrunirea acestor condiții urmează a fi stabilită prioritar de către comisia specială, instituită, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa.

Pentru motivele expuse, Colegiul Penal va respinge recursul reprezentantului Instituției Penitenciare nr. 18 - Brănești, Florea ***** împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 04.12.2023, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că încheierea recurată este una legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost reținute.

În conformitate cu prevederile art. 469 – 471, art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul reprezentantului Instituției Penitenciare. 18 Brănești, Florea ***** și menține fără modificări încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 04.12.2023.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței Alexandru Spoială

Judecători Igor Chirosca

Denis Băbălău